

increases the ability of domestic companies to compete with foreign markets on price. The result of lower costs for neighboring producers is a deterrent to imports and an increase in exports. Domestic subsidies are particularly powerful when they are used in international regions or industries that may be export-oriented.

Devaluation of the national currency against a foreign currency can also be used as a tactic of currency warfare. A lower exchange rate makes domestic exports more competitive in different countries. At the same time, imports from different countries become more expensive and less competitive in the domestic market.

An embargo is an intensive measure that officially bans trade in a particular product with a selected country. It can be used to completely ban imports and/or exports or to effectively restrict the commercial circulation of a product. When one of these forms of protection is used, it also includes a form of protest [1].

The global trade wars that have emerged in the period of economic globalization have a significant impact on economic ties around the world. They contribute to both progress and regression of exports and imports of the participating states. Such wars can also have an impact on diplomacy and attitudes towards the country on the world stage.

References

1. Trade Wars. *CFI Team*. 9.01.2023. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/economics/trade-wars/>
2. Chad P. Bown. Four years into the trade war, are the US and China decoupling? *Peterson institute for international economics*. 20.10.2022. URL: <https://www.pie.com/blogs/realtime-economics/four-years-trade-war-are-us-and-china-decoupling>
3. The EU, China and strategic trade: context and priorities. *Agenda Publica*. URL: <https://agendapublica.elpais.com/noticia/16660/eu-china-and-strategic-trade-context-and-priorities>

Косенко Артем

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

КИТАЙ І ТАЙВАНЬ: ВИТОКИ ПРОТИСТОЯННЯ

Ключові слова: *Китайська Народна Республіка (КНР), Китайська Республіка (КР), Сполучені Штати Америки (США), Чан Кайші, Д. Ейзенхауер.*

Keywords: *People's Republic of China (PRC), Republic of China (ROC), the United States of America (USA), Chiang Kai-shek, D. Eisenhower.*

Після закінчення громадянської війни на території Республіки Китай (1927–1949 рр.) уряд Націоналістичної партії Китаю (Гоміндан) евакуювався на острів Тайвань на південному сході материкового Китаю. Комуністична партія Китаю (КПК) виграла у цій громадянській війні і відповідно отримала всю повноту влади над материковою частиною Китаю (mainland China).

Напруженість між Китайською Народною Республікою (КНР) і Китайською Республікою (КР) у 1950-х рр. призвела до збройного конфлікту через стратегічні острови в Тайванській протоці. Двічі протягом 1950-х рр. КНР бомбила острови, контрольовані КР. Сполучені Штати відповіли активним втручанням від імені КР.

Важливість островів у Тайванській протоці була зумовлена їх географічною близькістю до Китаю та Тайваню та їх роллю в громадянській війні в Китаї. Цзіньмень, що знаходиться у двох милях від міста Сямень на материковому Китаї, і Мацзу, в десяти милях від міста Фучжоу, розташовані приблизно в ста милях на захід від Тайваню. Коли націоналістичний уряд КР під керівництвом Чан Кайші визнав, що він втратив контроль над материковим Китаєм під час громадянської війни в Китаї, офіційні особи та частина націоналістичної армії втекли на острів Тайвань, розмістивши війська на цих двох островах і островах Дачен далі на північ. На початку 1950-х рр. сили Чан Кайші здійснили незначні атаки з Цзіньмень і Мацзу на узбережжя материкового Китаю. Керівництво з обох боків протоки продовжувало розглядати острови як потенційний стартовий майданчик для вторгнення КР з метою відвоювання материкової частини Китаю та було зацікавлене в контролі над островами [5].

Політика США щодо Східної Азії на початку холодної війни сприяла напруженості в Тайванській протоці. Наприкінці 1949 р. та на початку 1950 р. американські чиновники були готові дозволити військам КНР перетнути протоку та перемогти Чан Кайші, але після початку Корейської війни в червні 1950 р. Сполучені Штати направили свій Сьомий флот у Тайванську протоку, щоб запобігти поширенню корейського конфлікту на південь. Поява Сьомого флоту розлютила китайських комуністів, які перекинули свої війська, готові вторгнутися на Тайвань, на корейський фронт. Це призвело до затримки воєнного конфлікту в протоці, поки Сполучені Штати не вивели свій флот після Корейської війни.

Протягом наступних кількох років уряд США зробив кроки, які тісніше зв'язали його з урядом Республіки Китай на Тайвані. У 1954 р. Сполучені Штати очолили створення Організації договору Південно-Східної Азії, яка мала на меті об'єднання регіону проти уявної комуністичної загрози. Ба більше, офіційні особи США відкрито обговорювали можливість підписання з Чан Кайші Договору про взаємну оборону. КНР розглядала ці події як загрозу своїй національній безпеці та регіональному лідерству. В інтересах зміцнення своєї стратегічної позиції в Тайванській протоці КНР у вересні 1954 р. почала бомбардувати Цзіньмень і незабаром розширила свої цілі, включивши Мацзу та острови Дачен.

Політики США розглядали можливість відправити частину американського флоту в протоку. Обговорення зосереджувалося на тому, чи може цей маневр відновити громадянську війну в Китаї, і якщо так, то який вплив це матиме на проблеми безпеки США в регіоні. Американські політики не хотіли бути втягненими в конфлікт, але хотіли, щоб КР зберегла контроль над островами. Перехід Цзіньмень і Мацзу до КНР може означати непоправний удар по моральному духу Націоналістичної армії та легітимності режиму КР на Тайвані. На підтвердження своєї постійної підтримки цього режиму Сполучені Штати підписали Договір про взаємну оборону з КР. Хоча договір не зобов'язував Сполучені Штати захищати офшорні острови, він обіцяв підтримку, якщо КР вступить у ширший конфлікт [5].

Ситуація в протоці погіршилася наприкінці 1954 р. та на початку 1955 р., що спонукало уряд США до дій. У січні 1955 року Конгрес США прийняв «Резолюцію Формози», яка надала американському Президенту Ейзенхауеру повно-

важення захищати Тайвань і прибережні острови [4]. Тоді уряд США оголосив про свою рішучість захищати Тайвань від нападу комуністів, хоча не вказав територію, включену в його оборонний периметр. Однак в обмін на особисту обіцянку захищати Цзіньмень і Мацзу Чан Кайші погодився вивести свої війська з островів Дачен, які були стратегічно неоднозначними і їх важко було захистити.

Адміністрація Ейзенхауера розглядала багато варіантів, починаючи від переконання Чан Кайші відмовитися від островів і закінчуючи застосуванням ядерної зброї проти КНР. Перш ніж будь-який із цих варіантів став необхідним, на афро-азіатській конференції у квітні 1955 р. у Бандунгу міністр закордонних справ КНР Чжоу Еньлай оголосив про бажання вести переговори зі Сполученими Штатами [3]. Раптова поступка КНР могла бути спричинена тиском з боку Радянського Союзу, щоб послабити напруженість, занепокоєнням щодо цілком реальної можливості війни зі Сполученими Штатами або змінами у внутрішній політиці. У вересні 1955 р. КНР і Сполучені Штати почали переговори в Женеві для вирішення питання репатріації громадян, а також для обговорення запобігання ескалації майбутніх конфліктів [1].

Хоча в 1955 р. у КНР були вагомі підстави відступити, вона відновила бомбардування Цзіньмень і Мацзу в 1958 р. Цього разу КНР скористалася тим фактом, що увага міжнародної спільноти була зосереджена на втручанні США в Ліван, і завадила спробам КР поновити постачання гарнізонів до прибережних островів. КНР також прагнула протестувати проти постійної підтримки режиму КР Сполученими Штатами. Знову Президент Ейзенхауер був стурбований тим, що втрата островів зашкодить моральному духу націоналістів і може стати передвіником комуністичного завоювання Тайваню. Так США організували поповнення гарнізонів КР на Цзіньмень і Мацзу. Це призвело до раптового припинення бомбардувань і послаблення кризи.

Отже, позиція, яку зайняли США, щоб покласти край кризі, завадила Китаю «звільнити Тайвань», а Гоміньдан – напасти на материк, призвела до існування де-факто ситуації двох Китаїв. Політика «подвійного стримування», яку проводили США, фактично призвела до заморожування статус-кво, що означало умовне створення «кордону» в реальності.

Важливо зазначити, що ні Тайбей, ні Пекін не хотіли рішення «двох Китаїв». Обидва хотіли «єдиного Китаю», навіть незважаючи на те, що вони категорично не погоджувалися щодо того, хто буде здійснювати контроль. У цьому сенсі ані уряди КР, ані КНР не були задоволені статус-кво після першої кризи в Тайванській протоці. Їхнє невдоволення проклало шлях до другої кризи в 1958 р.

Джерела та література

1. Plan for the Sino-US Ambassadorial Talks in Geneva. July 18, 1955. URL: <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/plan-sino-us-ambassadorial-talks-geneva>
2. Southeast Asia Treaty Organization (SEATO), 1954. *United States of America Department of State. Office of the Historian*. URL: <https://history.state.gov/milestones/1953-1960/seato>
3. Bandung Conference (Asian-African Conference), 1955. United States of America Department of State. *Office of the Historian, MILESTONES: 1953–1960*. URL: <https://history.state.gov/milestones/1953-1960/bandung-conf>
4. The House Approval of the Formosa Resolution. *History, Art&Archives*. January 25, 1955. URL: <https://history.house.gov/HistoricalHighlight/Detail/35781>

Shymko Anna-Mariia

Vasyl' Stus Donetsk National University

THE PROBLEM OF THE STABILITY OF THE NATIONAL CURRENCY DURING THE WAR

Ключові слова: національна валюта, курс валют, грошова емісія, війна.

Keywords: national currency, exchange rate, issuing money, war.

The problem of the stability of the national currency is quite urgent. In recent years, the exchange rate of the Ukrainian hryvnia has been quite volatile, which has reduced confidence in the national currency. High interest rates on deposits and loans and a high level of dollarization hampered economic growth. With the introduction of martial law on the territory of Ukraine, this problem became even more acute. Without economic stability, the national, political, economic, ecological, etc. security of Ukraine in the world community and the commonwealth is impossible.

The goal is to analyze the stability of the national currency in wartime conditions.

For more than a year, Ukraine has been living in the conditions of a full-scale war. However, the economy is constantly developing under new limited conditions. First, the NBU issued the Resolution «On the operation of the banking system during the introduction of martial law» [2], and then amended Resolution № 18 of February 24, 2022 «On the operation of the banking system during the introduction of martial law» [3]. To prevent a possible sharp devaluation of the hryvnia at the beginning of the war, the NBU fixed the exchange rate of the hryvnia against foreign currencies as of February 24, 2022. The official exchange rate of the hryvnia to the dollar was 29,25 UAH/\$, and the exchange rate of the hryvnia to the euro was 33,17 UAH/euro [1].

Restrictions on banks setting exchange rates for cash and payment card transactions were lifted on May 21 – the first step toward a return to a floating exchange rate (however, a return to a fully market rate is unlikely to happen anytime soon) [7].

Since the beginning of the war, the NBU has suspended the operation of the foreign exchange market, except for operations on the sale of foreign currency. The regulator also introduced the following changes:

1. Temporary ban on cash withdrawals in foreign currency [3]. On March 1, the regulator revised this limit and allowed foreign currency to be withdrawn from currency accounts in the amount of up to UAH 30,000 per day [8], and on March 21, it increased the limit to UAH 100,000 equivalent per day. At the same time, the limit for withdrawing cash from cards of Ukrainian banks abroad was 100,000 hryvnias per month in the equivalent of [9], and from May 20 it was temporarily reduced to 50,000 hryvnias. In a month and a half – on April 14 – the National Bank allowed banks to sell currency to the population within the balance between the total volume of currency purchase and sale. However, the final decision regarding the possibility and amount of currency sales to customers is made at the bank branch level [4].